

De creativiteit van sociale vaardigheden

Sociale vaardigheidstraining is zoveel meer dan het louter aanleren van vaardigheden. Het is het samen op zoek gaan naar elkaar, het samen op weg zijn, het ervaren van de eigen grenzen, alsook van andermans grenzen. Het is elkaar aanvoelen, het samen afwegen en het samen produceren, en geen weg daartoe leent zich beter dan deze van de creativiteit. Met dit als vertrekpunt werd een creatieve vakantieactiviteit georganiseerd binnen OOOO 't Laar tijdens de kerstvakantie aan de hand van muziek en gra ti.

Bruno Schelstraete | De patio vzw - OOOO 't Laar | Brugge

Vanaf september 2012 werd gestart met de voorbereiding van deze activiteit, die enerzijds binnen het kader van een sociale vaardigheidstraining zou passen en anderzijds een aangename en verrijkende ervaring zou betekenen voor zowel de jongeren als voor de begeleiders. Het werken met gra ti werd daartoe reeds van bij aanvang als een ideaal mid-

houdelijk een zeer verrijkende opdracht te zijn geweest. Opnieuw was het thema "Back to nature" en werden de jongeren er toe aan gezet hun mijmeringen en bedenkingen neer te schrijven aangaande zichzelf, hun verblijf in 't Laar, hun verleden en hun toekomst.

Het samen werken aan één groot kunstwerk, één geheel, impliceert het op een respectvolle wijze leren omgaan met elkaars talenten en elkaars beperkingen. Het daartoe gekozen thema was 'Back to nature'. Terug naar je eigen natuur met andere woorden. De kans krijgen en grijpen om te herbronnen tijdens je verblijf in 't Laar. Bezinnen over je verleden en je toekomst, wie je bent en wie je was, maar vooral ook waar je naartoe wil.

Met deze denkoefening werden de jongeren er toe aangezet om op zoek te gaan naar welke denkbeelden binnen dit kader, bij henzelf zouden passen en welke bijdrage zij via deze denkbeelden zouden kunnen leveren aan het graffitikunstwerk dat ze samen tot stand dienden te brengen. Het resultaat was bewonderenswaardig, des te meer gezien de beperkte ervaring van zowel de jongeren als de begeleiders in het werken met graffiti. Het werd een aaneenschakeling

Teksten werden neergeschreven. Volgende fragmenten getuigen daar ook van: Vervolgens werden de geschreven teksten door de jongeren zelf ingezongen en

professioneel opgenomen door Thomas Vanhauwaert. Nadien was het tevens Thomas Vanhauwaert die de verschillende opnames samenvoegde en hier en daar wat corrigeerde, opdat het geheel een ware 'song' zou worden.

De doelstelling was dat elk van de jongeren de kans zou krijgen een creatieve en zeer persoonlijke bijdrage te leveren, aan wat een mooi geheel zou moeten worden, waar elk van hen voldoening zou kunnen uithalen.

Van kleurrijke taferelen gaande van een gretige vis en een vrolijk rondslingerende aap tot een gemoedelijk etende pandabeer en een kleurrijke vlinder, geflankeerd door rijk geurende bloemen. Maar het resultaat was vooral een groep samenwerkende jongeren, elk met hun eigen bijdrage, de ene al groter dan de andere, en een zucht van voldoening na afloop.

"Ik heb veel problemen,' t is moeilijk en 't is zwaar, 't is een hard leven en da is echt wel waar. 'K zat in de shit en 'k ben weggelopen, 'k heb hulp gezocht en 'k ben blijven hopen." "K moet opnieuw beginnen, 'k wil niet meer binnen: ik heb een nieuwe drive and I'm changing my life." "K wil vooruit met mijn leven, tonen dat ik het kan!"

Voorafgaand aan deze activiteit werd door de jongeren eveneens een gezamenlijk liedje gecomponeerd, wat misschien wel als het pronkstuk van de vakantieactiviteit kan worden beschouwd. De doelstelling was, dat elk van de jongeren op die manier de kans zou krijgen een creatieve en zeer persoonlijke bijdrage te leveren, aan wat een mooi geheel zou moeten worden, waar elk van hen voldoening zou kunnen uithalen. Het eindresultaat bleek niet alleen verrassend mooi te zijn, maar ook in-

De jongeren leerden hun persoonlijke grenzen te overschrijden door niet alleen zelf vanuit hun kwetsbaarheid hun tekst te schrijven maar tevens door deze zelf in te zingen of te 'rappen'.

werk, bracht ook deze activiteit veel meer teweeg dan enkel een zelfgemaakte cd. Het confronteerde de jongeren met de moeilijkheden die bij het schrijven van een muziektekst komen kijken. Uit de teksten zelf bleek ook dat het bij velen een grondige zelfreflectie teweegbracht. Daarnaast leerden de jongens

vertrekpunt de activiteiten van daags voordien. Dit alles werd in een spelvorm gegoten, in die zin dat men elk om beurt met de dobbelsteen mocht gooien, waarbij het cijfer dat

men verkreeg één van vijf opdrachten bepaalde. Ofwel werd een stelling op tafel geworpen waarover ook hier hun beperkingen en talenten kennen, alsook er mee om te gaan. Nog meer, leerden ze hun persoonlijke grenzen te overschrijden door niet alleen zelf vanuit hun kwetsbaarheid hun tekst te schrijven maar tevens door deze zelf in te zingen of te 'rappen', wat eveneens niet voor iedereen even evident bleek te zijn.

De twee activiteiten brachten verrijkende informatie met zich mee voor de begeleiders: hoe gedraagt iemand zich in groep, hoe handhaaft iemand zich ten aanzien van de anderen, wie is de meest dominante, wie is de meest creatieve, wie de meer praktische, wie neemt het initiatief, hoe gaan ze in overleg, wie helpt wie? Stuk voor stuk observaties die niet alleen bruikbaar zijn binnen onze opdracht als OOC, maar die tevens als insteek gehanteerd konden worden tijdens de daaropvolgende voormiddag.

Tijdens deze voormiddag werd namelijk een SOVA-training in de letterlijke zin van het woord voorzien, met als

SOVA-training kan zoveel meer zijn, dan het louter aanleren van bepaalde vaardigheden bij de jongeren. Het kan een creatief proces zijn, waarbij er niet alleen geleerd wordt, maar waar- bij vooral ook gewerkt wordt op een aangename en constructieve wijze

men mocht discussiëren. Ofwel kreeg men een blackbox-vraag, waarbij de jongeren anoniem het antwoord op een iets gevoeliger en persoonlijker vraag konden neerschrijven. Ofwel kregen ze een doevraag waarbij alle

jongeren dienden samen te werken en te overleggen om de opdracht te kunnen volbrengen. Ofwel kregen ze de kans een persoonlijke vraag te stellen aan één van de andere jongeren waarop deze vervolgens al dan niet kon antwoorden. Met deze opdracht als globaal kader en de voorgaande activiteiten als insteek, werd reeds snel een inhoudelijk, diepgaand gesprek aangegaan door de jongeren over pesten, homoseksualiteit en het respecteren van elkaars grenzen en de eigen grenzen. Er kwamen niet alleen nuttige observatiegegevens uit voort voor de begeleiders, maar het bleek ook heel wat wederzijds respect teweeg te hebben gebracht bij de deelnemende jongeren. Dit bleek des te meer uit de evaluatie van deze voormiddag door de jongeren zelf, die een herhaling van het concept maar al te graag zouden zien gebeuren. Zoals bleek uit de voorgaande activiteiten, is en kan een

SOVA-training zoveel meer zijn, dan het louter aanleren van bepaalde vaardigheden bij de jongeren. Het kan een creatief proces zijn, waarbij er niet alleen geleerd wordt, maar waarbij vooral ook gewerkt wordt op een aangename en constructieve wijze. Zo wordt SOVA een positieve ervaring voor jongeren die veelal reeds lange tijd geen positieve ervaringen meer hebben gekend, laat staan erkenning voor hun talenten.

Het rapliedje op de tonen van The Way I Am van Eminem, ingezongen door de jongens van 't Laar is te beluisteren op de website : www.depatiovzw.be bij afdeling 't Laar : laar_jam-mix2

AUTEUR:

Bruno Schelstraete volbrengt zijn stage in de opleiding Master in de Klinische Psychologie aan de KU Leuven, in De patio vzw - OOOO 't Laar, met jongens tussen 12 en 18 jaar als doelgroep. Hij werkt er voornamelijk mee met de bijzondere functies (psychologen en gezinsbe- geleiders) maar werkt tevens ondersteunend naar de leefgroep toe.

CONTACTGEGEVENS:

De Patio vzw - OOOO 't Laar Leopold II Laan 9, 8000 Brugge 050/33.78.80
hetlaar@depatiovzw.be

Thomas Vanhauwaert studeerde Jazz-Piano aan het Lemmensinstituut te Leuven en de Master Scheppende Muziek met de optie Muziekproductie aan het conser- vatorium van Gent. Hij werkt op heden als uitvoerend muzikant, componist en producer Voor meer informatie ivm het zelf aangaan van een dergelijk project is Thomas te bereiken op thomas.vh@telenet.be

agora • jaargang 29 • nr.1 • maart 2013